

Науковий керівник –к. ф. н., доц. Лопатюк Н. І.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ РЕСУРСІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

***Анотація.** Стаття присвячена розгляду особливостей використання інтернет ресурсів для формування граматичної компетентності учнів старших класів середньої школи. Встановлено, що на уроках вчитель може використовувати різні Інтернет-ресурси. Вони включають: ті, які використовуються при поясненні чогось нового для високої інтеграції; ті, метою яких є формування та зміцнення умінь і навичок, самопідготовка учнів; ті, що вводяться в процес для контролю певного рівня знань і умінь; ті, які служать візуальним відображенням виразного характеру, різні наочні посібники (зображення, відеокліпи); інформаційно-довідкові матеріали, необхідні для пошуку інформації, пов'язаної з освітніми ресурсами в Інтернеті; мультимедійні підручники.*

***Ключові слова:** комп'ютерні технології, мережа Інтернет, граматична компетентність, середня школа.*

***Summary.** Recently, the question of the use of electronic information visualization tools in secondary schools has been repeatedly raised. These are not only new technical methods, but also new teaching methods that modernize the learning process. It should be noted that the main goal of learning foreign languages is the formation and development of students' communication culture.*

The task of a modern teacher is to create conditions for each student to master a practical language, to choose teaching methods that allow each student to show their activity and creativity. The use of electronic means of visualization of information in the form of new information technologies, Internet resources promotes the implementation of a personally oriented approach in education, taking into account the characteristics of students, their level of education, abilities, etc.,

ensures individuality and diversity of education.

The topic of the research is important because today, among such various methods and types of foreign language learning, it is important for the teacher to choose the one that best meets the requirements of the education of the new generation. Known for high communicative capabilities and active involvement of students in educational activities, the use of electronic data visualization aids adaptation to modern social conditions, because society in the modern world needs fast, active and independent specialists, which students should become.

Key words: *computer technologies, the Internet, grammatical competence, high school.*

Останнім часом неодноразово піднімалося питання щодо використання електронних засобів візуалізації інформації в загальноосвітніх школах. Це не тільки нові технічні методики, а й нові методи навчання, які осучаснюють процес навчання. Слід зазначити, що основною метою вивчення іноземних мов є формування та розвиток культури спілкування учнів.

Завдання сучасного вчителя – створити умови для оволодіння кожним учнем практичною мовою, підібрати методи навчання, які дозволяють кожному учневі проявити свою активність і творчість. Використання електронних засобів візуалізації інформації у вигляді нових інформаційних технологій, Інтернет-ресурсів сприяє реалізації особистісно орієнтованого підходу в освіті з урахуванням особливостей учнів, їх рівня освіти, здібностей тощо, забезпечує індивідуальність і різноманітність освіти.

Тема дослідження важлива, тому що сьогодні серед таких різноманітних методів і видів навчання іноземної мови вчителю важливо вибрати той, який найкраще відповідає вимогам освіти нового покоління. Відоме високими комунікативними можливостями та активним залученням учнів до навчальної діяльності, використання електронних засобів візуалізації даних сприяє адаптації до сучасних соціальних умов, адже суспільству в сучасному світі потрібні швидкі, активні та незалежні спеціалісти, якими мають стати учні.

Вивченню особливостей використання інтернет ресурсів для формування граматичної компетентності учнів старших

класів середньої школи приділяється значна увага науковців. Використання інтернет ресурсів для формування граматичної компетентності учнів старших класів середньої школи вивчали Афанасієвська І. О., Грицак Н. Р., Дичківська І. М., Долинський Є. В., Калініна Л. В., Карпюк О. Д., Усова Я. О., Bonk C. J., Graham C. R., Kegeyan S. E.

Основною метою статті є вивчення особливостей та можливості використання інтернет ресурсів для формування граматичної компетентності учнів старших класів середньої школи.

Зараз інформаційно-комунікаційні технології широко використовуються як основний метод навчання вивчення іноземної мови. Унікальність Інтернет-ресурсів для вивчення іноземної мови пов'язана з такими його характеристиками, як складність, універсальність та інтерактивність. Інтерактивне навчання на основі таких ресурсів дозволяє застосовувати загальнодидактичні, методичні, виховні та психологічні принципи, робить процес навчання більш наочним, творчим, проникливим, цікавим.

Впроваджуючи в навчальний процес інформаційно-комп'ютерні технології (ІКТ), частиною яких є Інтернет-ресурси, можна врахувати рівень мовної підготовки учнів, реалізувати принцип індивідуальності та диверсійного підходу в навчанні. При цьому дотримується принцип доступності, а також враховується індивідуальна швидкість роботи кожного учня. На уроці можна організувати індивідуальну, парну та групову роботу. Проте навчальний процес неможливий без компетентного вчителя, завдання якого – ретельно спланувати час роботи з комп'ютером.

Використання сучасних технологій у навчанні створює сприятливі умови для формування особистості учня, швидкої інтеграції та правильного використання словникового запасу англійської мови.

В даний час існує багато навчальних програм, які супроводжуються методичним матеріалом для вчителя. Звичайно, кожна програма має певні недоліки, але факт їх існування свідчить про їх інтерес і безперечну цінність. Різноманітні ілюстративні матеріали, мультимедійні та інтерактивні програми піднімають якість вивчення іноземної мови на новий рівень. Сучасному учневі легше і цікавіше розбиратися в складних речах в такому вигляді,

в якому їх представляють за допомогою Інтернет-ресурсів, ніж за допомогою застарілих схем і таблиць. Динамічні відео та аудіоряди значно підвищують ефективність засвоєння матеріалу. На уроках вчитель може використовувати різні Інтернет-ресурси. Вони включають:

- ті, які використовуються при поясненні чогось нового для високої інтеграції;
- ті, метою яких є формування та зміцнення умінь і навичок, самопідготовка учнів;
- ті, що вводяться в процес для контролю певного рівня знань і умінь;
- ті, які служать візуальним відображенням виразного характеру, різні наочні посібники (зображення, відеокліпи);
- інформаційно-довідкові матеріали, необхідні для пошуку інформації, пов'язаної з освітніми ресурсами в Інтернеті;
- мультимедійні підручники – це комплексні програми, які поєднують у собі більшість елементів перерахованих вище.

Виконуючи всі перелічені вище Інтернет-ресурси, вчитель повинен дотримуватись таких принципів навчання:

- концептуалізація: наукова концепція, що включає психологічну та соціально-педагогічну перевірку досягнення освітніх цілей;
- системність: наявність усіх сторін системи (логіка побудови процесу, зв'язок усіх її частин, цілісність);
- ефективність: гарантія результатів, що відповідають освітнім стандартам;
- гнучкість: врахування особливих умов навчальної діяльності, можливість зміни змісту для забезпечення комфорту та свободи спілкування між викладачем та студентами;
- гнучкість: як можливість розвитку або зміни використовуваної технології;
- відтворення: технології можуть бути використані цим навчальним закладом або іншими викладачами.

Крім навчальних програм, вчитель може використовувати ресурси Інтернету під час вивчення лексики іноземної мови. Інтернет пропонує безліч інформаційних можливостей для тих, хто вивчає англійську мову, включаючи доступ до автентичних текстів і пряме спілкування з носіями мови. Використовуючи

інформаційні ресурси Інтернету, інтегруючи їх у навчальний процес, можна більш ефективно вирішувати багато дидактичних завдань: включати в курс матеріали Всесвітньої мережі Інтернет, вести самостійний пошук інформації; поглибити знання про будову слова мови на основі реальних текстів; розширити знання про вживану лексику та зв'язок з нею в англійській мові; удосконалювати вміння працювати з довідково-інформаційними ресурсами [2].

Інтернет-технології відкривають доступ до інформаційних ресурсів, які можуть сприяти навчанню англійської мови учнів старших класів середньої школи. Можна визначити наступні види інтернет-ресурсів: довідкові каталоги, енциклопедії, словники, статті, підручники, документи, газети, веб-сайти, відео та аудіо джерела, графічні плани, анімації, різноманітні мультимедійні програми, новини, блоги, соціальні мережі, різні програмні продукти та онлайн додатки тощо:

1. довідкові каталоги, енциклопедії, словники, статті, підручники, документи, газети – огляди та статті з вивчення англійської – «Englischer», статті про вивчення англійської мови від школи «Redford», вільна енциклопедія «Вікіпедія» тощо;

2. Веб-сайти, відео та аудіо джерела – сайт «На урок», American English, American English at State Facebook, Voice of America Learning English, Duolingo, American English Mobile App, BBC Learning English, British Council Learn English, Lang-8 та ін.

3. Графічні плани, анімації, різноманітні мультимедійні програми, новини, блоги, соціальні мережі, різні програмні продукти та онлайн додатки – «Stepping stones», «Kahoot!» та ін.

4. Соціальні мережі – Facebook, YouTube, Instagram, WhatsApp, TikTok, Linkedin, Telegram та ін.

Наприклад, щоб створити мультимедійну презентацію (працювати над веденням електронного словника або використовувати в навчальних цілях електронну пошту, учню необхідний комп'ютер з доступом до інтернету. У деяких учнів може бути доступу до таких технологій за межами навчального закладу [4, с. 20].

В такому випадку, якщо викладач дасть своїм учням домашнє завдання, передбачає використання цифрових інструментів, деякі

з їх не зможуть виконати. Тому, перш ніж давати учням домашні завдання, які мають на увазі використання комп'ютера та мережі інтернет поза стінами школи, викладач повинен дізнатися про наявність та доступність для них коштів ІКТ вдома.

Сучасна освіта спрямована на те, щоб освіта STEM стала частиною традиційної освіти в усьому світі. Це пояснюється тим, що STEM-навчання залучає дітей до активної діяльності, забезпечуючи успіх майбутніх дорослих у світі інформаційних технологій. Все це можливо завдяки універсальності STEM-освіти. Тому STEM-освіта є однією з яскравих інновацій 21 століття і поєднує в собі інноваційну педагогіку, мистецьку освіту та сучасні освітні технології [3, с. 63].

Ефективність такого підходу пов'язана з практичною реалізацією поєднання з різними галузями знань у процесі виховання молоді. Окрім вищесказаного, використання комп'ютерних програм підвищує інтерес учнів до читання на уроках англійської мови. Використовуючи інформаційні ресурси мережі Інтернет та інтегруючи їх у навчальний процес, можна більш ефективно вирішувати багато дидактичних завдань курсу:

- зробити заняття більш наочними;
- підвищити ефективність навчально-виховного процесу;
- швидкий зворотній зв'язок;
- можливість створити стійку мотивацію;
- активізація розумових здібностей;
- залучення до роботи активних учнів;
- навчання учнів самостійної роботи з матеріалами;
- застосування персоналізованих і диференційованих підходів до навчання.

У цьому контексті важливо підкреслити, що креативні методи мають комбінований технічний і програмно-апаратний характер, що приєє їх ефективності в сучасних умовах [1].

Отже, в сучасному світі знання англійської мови як іноземної необхідно кожному, хто хоче досягти успіху в кар'єрі, мати інтелектуальні, професійні та комунікативні навички.

Перехід до інформаційного суспільства потребує ефективної освіти на основі впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій, які сьогодні все частіше називають

Інтернет-технологіями.

Сьогодні включення інтернет-технологій у процес вивчення англійської та інших іноземних мов є настільки очевидним, нормальним, звичайним, що залишається тільки думати про їх подальший розвиток.

На сьогодні найактуальнішим завданням є удосконалення технологій навчання іноземних мов з використанням Інтернет-ресурсів, їх педагогічних описів та активного застосування в навчальному процесі. Інтернет-ресурси, сприяють розвитку розмовної та граматичної компетентності учнів, а також : роблять заняття більш наочними, підвищують ефективність навчально-виховного процесу, забезпечують швидкий зворотний зв'язок, дають можливість створювати стійкі ініціативи, активізують розумові здібності, забезпечують активну участь учнів у роботі, реалізують навчання учнів самостійної роботи з матеріалами та персоналізованих і специфічних підходів до навчання.

Список літератури

1. Власюк І. Формування англомовної компетентності в читанні у учнів старших класів закладів ЗСО засобами інноваційних технологій. *KELM. Журнал* №7 (35). vol. 1. 2020. URL: <https://kelmczasopisma.com/ua/jornal/29> (дата звернення: 20.11.2023).
2. Грязна С. В. Використання засобів електронної візуалізації даних у формуванні англомовної лексичної компетентності учнів старшої школи. *Всеукраїнська науково-практична конференція «Традиційні та інноваційні підходи у сфері сучасних педагогічних досліджень»*. 16 березня 2020р. м. Київ. URL: <https://genezum.org/library/vykorystannya-zasobiv-elektronnoi-vizualizacii-danyh-u-formuvanni-anglomovnoi-leksychnoi-kompetentnosti-uchniv-starshoi-shkoly> (дата звернення: 20.11.2023).
3. Кікоть Г. STEM-освіта як засіб формування критичного мислення учнів на уроках англійської мови. *Таверійський вісник освіти*. 2019. № 1. С. 62–69.
4. Кухаренко В. М. Тьютор дистанційного та змішаного навчання : посібник. Київ: Міленіум, 2019. 307 с.